การพัฒนาชุดกิจกรรมวาดภาพระบายสี เพื่อส่งเสริมกล้ามเนื้อมัดเล็ก ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1

The Development of a Drawing and Coloring Activity Package to Promote Fine Motor Skills Kindergarten 3 Students at Ban Chiang Phin School, under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1

นริศรา วังคีรี[1] และทัณฑิกา สุขรมย์[2]
Naritsara Wangkhiri[1], and Tantiga Sukkharom[2]
โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1[1,2]
Ban Chiang Phin School, Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1[1,2]
Corresponding Author's Email: tannarit2000@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี เพื่อส่งเสริมกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมวาดภาพระบายสี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ร้อยละ 75 กลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 12 คน ได้รับการคัดเลือกโดยวิธีแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี จำนวน 5 ชุด แบบทดสอบกิจกรรมการวาดภาพระบายสี จำนวน 10 ข้อ แบบสังเกตพฤติกรรมการวาดภาพระบายสี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ One-Sample T-Test

ผลการวิจัย พบว่า 1. การพัฒนาชุดกิจกรรมวาดภาพระบายสีเพื่อส่งเสริมกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่าผลการทดสอบระหว่างเรียนทั้ง 5 ชุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 42.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 85 และผลการทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 9.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 93 ดังนั้นชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีของเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85/93 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ 2. การเปรียบเทียบพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า หลังเรียนเด็กปฐมวัยสามารถใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กในการระบายสี ตามที่กำหนดเพิ่มขึ้นและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: กิจกรรมวาดภาพระบายสี, กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย , เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3

Received 30 July 2026; Revised 28 August 2026; Accepted 29 August 2026

Abstract

The objectives of this research were: 1) to develop and determine the efficiency of a drawing and coloring activity package designed to promote fine motor skills in early childhood children, ensuring it met the 75/75 efficiency criterion; and 2) to compare the fine motor skill development of early childhood children before and after using the drawing and coloring activity package, aiming to meet the 75% efficiency criterion. The target group consisted of 12 early childhood students (Level 3) from Ban Chiang Phin School, under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1, selected via purposive sampling. The research instruments included five sets of drawing and coloring activities, a 10-item test related to these activities, and an observation form for drawing and coloring behavior. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and the One-Sample t-test.

Results showed: 1. The development of the coloring-and-drawing activity kit to promote fine motor skills for third-year early childhood students at Ban Chiang Phin School (Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1) found that the mean score for the five in-learning tests was 42.25 points (85%). The mean score for the post-learning test was 9.33 points (93%). Therefore, the coloring-and-drawing activity kit for early childhood had an effectiveness of 85/93, which exceeds the predetermined criterion of 75/75. 2. A study monitoring the fine motor skill development of third-year preschool children at Ban Chiang Phin School (under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1) revealed that, following instruction, the children demonstrated improved fine motor skills in coloring activities, meeting the established criteria and achieving a 75% proficiency level, with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Drawing and Coloring Activities, Fine Motor Skills of Early Childhood Children, Kindergarten 3 Students

บทนำ

เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญสำหรับพัฒนาการของชีวิตมนุษย์ สิ่งที่เด็กได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ในช่วง 6 ปีแรกของชีวิตจะมีผลต่อการวางรากฐานที่สำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาช่วงอายุระหว่าง 0 - 6 ปี ถือว่าเป็นช่วงโอกาสทองของการเรียนรู้ ในวัยนี้สมองเติบโตอย่างรวดเร็ว ถ้าเด็กได้รับการพัฒนาและได้รับการกระตุ้นด้วยวิธีการที่ถูกต้อง จะช่วยสร้างเสริมให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เด็กอายุ 3 - 5 ปี เป็นวัย

ที่ร่างกายและสมองของเด็กกำลังเจริญเติบโต เด็กต้องการความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลอย่างใกล้ชิด เด็กวัยนี้มีโอกาสเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้สำรวจ เล่น ทดลอง ค้นพบด้วยตนเอง ได้มีโอกาสคิดแก้ปัญหา เลือกตัดสินใจ ใช้ภาษาสื่อความหมาย คิดริเริ่มสร้างสรรค์ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทั้งนี้การวางรากฐานของพัฒนาการทุกด้านควรเริ่มตั้งแต่ระดับปฐมวัยเพราะการปูพื้นฐานให้เด็กมีความพร้อมนั้นขึ้นอยู่กับการฝึกอบรมเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่เยาว์วัยการจัดการศึกษาและการพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงควรมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กระดับปฐมวัยทุกคนเจริญเติบโตและเรียนรู้อย่างมีความสุขเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสและคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง โดยเด็กวัยนี้มีพัฒนาการการเรียนรู้ที่เริ่มจากการรับรู้การเข้าใจเฉพาะสิ่งที่เห็นและจับต้องได้ ดังนั้นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยหากได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลืออย่างถูกวิธี และเป็นไปตามขั้นตอนของพัฒนาการเด็กแล้ว จะทำให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมและมีศักยภาพที่จะพัฒนาต่อไปอย่างสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2558)

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน โดยกล้ามเนื้อมัดเล็กเป็นอวัยวะหนึ่งในการประกอบกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง เช่น การใส่ ถอดกระดุม รูดซิป การแปรงฟัน ผูกเชือกรองเท้า งานศิลปะ รวมทั้งการขีดเขียน ถ้าเด็กใช้กล้ามเนื้อเล็กได้คล่องแคล่ว จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ และการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยควรส่งเสริมให้ใช้กล้ามเนื้อสายตาร่วมกับมือ เพราะการประสานงานของกล้ามเนื้อเล็กของเด็กยังไม่พร้อมเท่าที่ควร การเล่นและการจัดกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กได้พัฒนาความพร้อมทางมือและตามากที่สุดเด็กจะเรียนรู้อย่างสนุกสนาน เด็กจะใช้มือในการหยิบจับวัสดุต่างๆ ทำให้เข้าใจวิธีการใช้นิ้วจับดินสอได้อย่างถูกวิธี

การวาดภาพระบายสีเป็นกิจกรรมซึ่งช่วยในการทำงานประสานกันระหว่างมือและตา เด็กจะรู้จักสีเส้น รูปทรง พื้นผิวขนาดที่จะต้องพบในชีวิตประจำวัน การให้เด็กเล่าเรื่องจากภาพที่เด็กวาดจะเป็นการฝึกพูดใช้ภาพในการสื่อสาร แสดงจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ลวดลายและเส้นสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในภาพของเด็กประกอบด้วย เส้นพื้นฐานที่นำไปสู่การเขียนตัวเลข ตัวหนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยไม่จำเป็นต้องทำแบบฝึกหัดลีลามือขีดเส้นตั้ง เส้นนอน และอื่นๆ เลยเพราะในการวาดภาพของเด็กจะประกอบด้วยเส้นเหล่านี้อยู่ เพียงแต่ให้เด็กวาดภาพมากๆ นอกจากเด็กจะสนุกสนานเพลิดเพลิน ไม่เบื่อหน่ายแล้วยังทำให้กล้ามเนื้อมือแข็งแรงสามารถควบคุมการใช้มือและจับดินสอเขียนหนังสือได้ในที่สุด (สิริพรรณ ตันติรัตนไพศาล, 2560) ครูควรให้เด็กคุ้นเคยกับการลากเส้น เข้าใจความหมายของเส้น โดยความเข้าใจจากภาพ เช่น วงกลม เส้นโค้ง ซึ่งการจูงใจครูอาจให้เด็กฝึกวาดรูปหน้าคน หน้ากลม ๆ ตากลม ๆ จะทำให้เด็กเรียนรู้การลากเส้นตัวพยัญชนะ (นิตยา วิยาภรณ์, 2559)

นักเรียนชั้นอนุบาล 3 ในโรงเรียนบ้านเชียงพิณ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าเด็กส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก เนื่องจากเด็กในระดับปฐมวัยยังไม่มีความคล่องตัว ไม่มีทักษะในการประสานการใช้มือและสายตากล้ามเนื้อเล็กไม่แข็งแรง ไม่สามารถใช้มือได้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งทำให้มีผลเสียต่อพัฒนาการของเด็ก จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการ

พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการวาดภาพระบายสี เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กในเวลาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

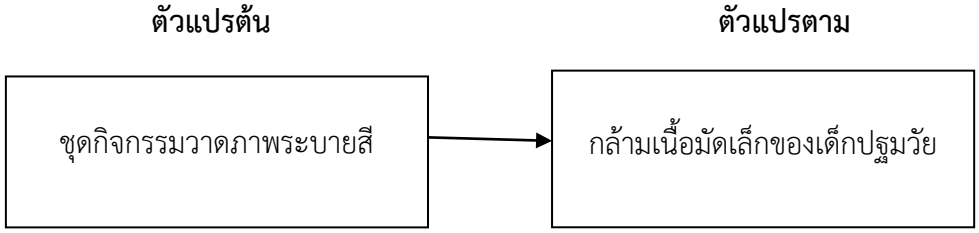
1. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานีเขต 1 หลังการใช้ชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีตามเกณฑ์ ร้อยละ 75 ที่กำหนด

สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 มีพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กเพิ่มขึ้นหลังการใช้ชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ One–Shot Case Study โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายวิจัย

เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 12 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

2.1 ชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี จำนวน 5 ชุด ชุดละ 20 คะแนน รวม 100 คะแนน

2.2 แบบทดสอบกิจกรรมการวาดภาพระบายสี จำนวน 10 ข้อ รวม 100 คะแนน

2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการวาดภาพระบายสี แบบมาตรส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 10 ข้อ รวม 10 คะแนน

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี มีวิธีสร้างและหาคุณภาพดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและทฤษฎี ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 คู่มือการจัดประสบการณ์ และเอกสาร/งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมวาดภาพระบายสี การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก

2) สร้างชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีจำนวน 5 หน่วย ได้แก่ (1) หน่วยต้นไม้ที่รัก (2) หน่วยคมนาคม (3) หน่วยสัตว์น่ารัก (4) หน่วยฝน (5) หน่วยข้าว

3) นำชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน (ผู้เชี่ยวชาญด้านปฐมวัย ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านการวัดและประเมินผล) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ กิจกรรม และการประเมินผล และความเหมาะสมของชุดกิจกรรมวาดภาพระบายสี

4) ผลการประเมินพบว่า ค่า IOCเท่ากับ 0.67 ขึ้นไป แสดงว่าชุดกิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

5) ปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมฯ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้จริง

3.2 แบบทดสอบกิจกรรมการวาดภาพระบายสี มีวิธีสร้างและหาคุณภาพดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก กิจกรรมวาดภาพระบายสี

2) สร้างแบบทดสอบกิจกรรมการวาดภาพระบายสี จำนวน 10 ข้อ

3) นำแบบทดสอบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน (ผู้เชี่ยวชาญด้านปฐมวัย ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านการวัดและประเมินผล) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบทดสอบ ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ ผลการประเมินพบว่า ค่า IOC เท่ากับ 0.67 ขึ้นไป และผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบพบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 แสดงว่าแบบทดสอบมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

4) ปรับปรุงแบบทดสอบ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้จริง

3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการวาดภาพระบายสี มีวิธีสร้างและหาคุณภาพดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก กิจกรรมวาดภาพระบายสี

2) สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการวาดภาพระบายสี แบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ

3) นำแบบสังเกตพฤติกรรมการวาดภาพระบายสี เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน (ผู้เชี่ยวชาญด้านปฐมวัย ด้านหลักสูตรและการสอน และ

ด้านการวัดและประเมินผล) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบสังเกตพฤติกรรม ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์และรายการประเมินผล ผลการประเมินพบว่า ค่า IOC เท่ากับ 1.00 แสดงว่าแบบสังเกตพฤติกรรมการวาดภาพระบายสีมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

4) ปรับปรุงแบบสังเกตพฤติกรรมการวาดภาพระบายสี ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้จริง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยจากสถานศึกษาและจากครูประจำชั้นของนักเรียนชั้นอนุบาล 3

4.2 ทดสอบก่อนเรียน (pre-test) ด้วยแบบทดสอบกิจกรรมการวาดภาพระบายสี จำนวน 10 ข้อ

4.3 ดำเนินการใช้ชุดจัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 ต้นไม้ที่รัก หน่วยที่ 2 คมนาคม หน่วยที่ 3 สัตว์น่ารัก หน่วยที่ 4 ฝน หน่วยที่ 5 ข้าว ซึ่งในระหว่างการจัดกิจกรรมแต่ละหน่วย ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนและเก็บคะแนนระหว่างการจัดกิจกรรมทั้ง 5 หน่วย เพื่อนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.4 หลังเรียนการจัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี ผู้วิจัยได้ทดสอบหลังจัดกิจกรรม โดยทดสอบก่อนเรียน (post-test) ด้วยแบบทดสอบกิจกรรมการวาดภาพระบายสีชุดเดิม จำนวน 10 ข้อ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี สำหรับเด็กอนุบาล 3 โดยใช้การวิเคราะห์ E_1/E_2

5.2 การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กในการวาดภาพระบายสี กับเกณฑ์ร้อยละ 75 และโดยใช้การวิเคราะห์ One-Sample T -Test

ผลการวิจัย

1) ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 พบว่าจากผลการสังเกตระหว่างเรียนทั้ง 5 หน่วยการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.25 (คะแนนเต็ม 50 คะแนน) คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 85 ส่วนผลการทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.33 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 93 นั่นแสดงว่าชุดการจัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี สำหรับเด็กอนุบาล 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85/93 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้

2) ผลการเปรียบเทียบการวาดภาพระบายสีเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 หลังการใช้ชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยได้นำผลการทดสอบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 หลังเรียน มาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม 10 คะแนน (Test Value = 7.5) โดยใช้ One-Sample T-Test ได้ผลดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การจัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75

	Test Value = 7.5						
	N	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	t	df	P
หลังเรียน	12	9.33	2.124	93.33	7.091	11	0.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05*

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าความน่าจะเป็น (P) ที่จะได้ค่า t เป็น 7.091 เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด (.05) นั่นแสดงว่าหลังเรียนเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 สามารถใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ในการวาดภาพระบายสีตามที่กำหนดได้ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1) ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่าชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ เนื่องจากหลังเรียนเด็กปฐมวัย ระดับชั้นปีที่ 3 สามารถใช้ชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก โดยผู้วิจัยมีการจัดกิจกรรมวาดภาพระบายสี สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กฤษณา รักนุช (2560) ที่ได้ศึกษาการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก โดยใช้กิจกรรมการวาดภาพระบายสีของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 พบว่า การจัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี สามารถพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 ได้ โดยมีคะแนนหลังการทดสอบ สูงกว่าก่อนการทดสอบ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเสาวภากุล จันทร์ทิพย์ (2556) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรม ศิลปะการวาดรูประบายสีแบบธรรมชาติเน้นการใช้คำถาม ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมกลุ่มของเด็กปฐมวัย พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปวาดภาพระบายสีเน้นการใช้ธรรมชาติ การใช้คำถาม มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 24.84 คิดเป็นร้อยละ 62.10 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 35.16 คิดเป็นร้อยละ 87.90 ซึ่งหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า ชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีตั้งแต่ 1) หน่วยต้นไม้ที่รัก 2) หน่วยคมนาคม 3) หน่วยสัตว์น่ารัก 4) หน่วยฝน 5) หน่วยข้าว เน้นให้เด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 ได้ฝึกปฏิบัติวาดภาพระบายสี จึงส่งผลให้เด็กปฐมวัย ระดับชั้นปีที่ 3 มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กในการวาดภาพระบายสี สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) การเปรียบเทียบพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า หลังการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการวาดภาพระบายสีสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของเด็กปฐมวัย มีลักษณะกิจกรรมที่หลากหลาย และเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง เด็กได้ฝึกการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กผ่านการจับดินสอสี การลากเส้น และการระบายสีในพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งเป็นการฝึกการควบคุมกล้ามเนื้อมือและนิ้วมือ รวมทั้งการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมืออย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เด็กสามารถวาดภาพและระบายสีได้ดีขึ้น มีความคล่องแคล่วในการใช้มือมากขึ้น และสามารถทำกิจกรรมได้อย่างมั่นใจ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย รุ่งรวี กนกวิบูลย์ศรี (2555) กล่าวว่า การส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก นอกจากกิจกรรมการระบายสียังมีกิจกรรมอีกหลายรูปแบบที่สามารถพัฒนากล้ามเนื้อมือและตา เช่น กิจกรรมปั้น กิจกรรมการร้อยลูกปัด ร้อยหลอดกาแฟ กิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ที่ต้องมีไม้เสียบต่อ ฯลฯ กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะส่งเสริมให้เด็กแสดงความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างมือและสายตาควบคู่กันไปด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวภา บุญอุไร (2565) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์แบบวาดภาพต่อเติมที่มีต่อความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านหนองเสือช้าง ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกสร้างสรรค์แบบวาดภาพต่อเติมมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์แบบวาดภาพต่อเติม ทั้งในด้านการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ด้านความยืดหยุ่นในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ด้านความสามารถในการควบคุมการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก และด้านความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ตามลำดับ และ 2) ผลการเปรียบเทียบของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ในภาพรวมและรายด้านหลังการจัดกิจกรรมสรรค์แบบวาดภาพต่อเติมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2560) ที่กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะ เช่น การวาดภาพและการระบายสี เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เนื่องจากช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ รวมทั้งช่วยส่งเสริมจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และการแสดงออกของเด็ก ดังนั้น การจัดชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีที่มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก และเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กดีขึ้น สามารถวาดภาพและระบายสีได้ดีขึ้น และมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า

1. การจัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ผลการทดสอบระหว่างเรียนทั้ง 5 ชุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 85 ส่วนผลการทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ 93 นั่นแสดงว่าชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85/93 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบ้านเชียงพิณ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 พบว่า หลังเรียนเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 สามารถใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กในการระบายสีตามที่กำหนดเพิ่มขึ้นและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 สำหรับครูผู้สอน/ผู้ดูแลเด็ก

1.1.1 ครูควรจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้มีความหลากหลายและเพียงพอ เช่น สีเทียน สีไม้ กระดาษชนิดต่างๆเพื่อกระตุ้นความสนใจและพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กอย่างต่อเนื่อง

1.1.2 ชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีชุดนี้มี 5 หน่วย หากจะนำไปใช้ครั้งต่อไป ควรเพิ่มหน่วยให้มากกว่าเดิม เพราะจะช่วยให้เด็กปฐมวัย ได้ฝึกปฏิบัติในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กมากขึ้น

1.2 สำหรับโรงเรียน/ผู้บริหาร

โรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำชุดกิจกรรมการวาดภาพระบายสีไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการของเด็ก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับชุดกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กอนุบาล ด้านอื่น เช่น ด้านสังคม ด้านอารมณ์ จิตใจ

2.2 ควรศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 ที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมสร้างสรรค์ในการวาดภาพระบายสี

เอกสารอ้างอิง

กฤษณา รักนุช. (2560). *การพัฒนาชุดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกีเซลล์เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนระดับปฐมวัย.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2560). *การสอนแบบจิตปัญญา : แนวการใช้ในการสร้างแผนการสอน ระดับชั้นอนุบาลศึกษา.* กรุงเทพฯ: เอดิสัน เพรสโปรดักส์.

นิตยา วิยาภรณ์. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเขียนพยัญชนะไทยโดยใช้รูปภาพประกอบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 6*(3): 17.

รุ่งรวี กนกวิบูลย์ศรี. (2555). *การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 โดยใช้กิจกรรมการประกอบอาหารประเภทขนมไทย.* (วิทยานิพนธ์การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สิริพรรณ ตันติรัตน์ไพศาล. (2560). *ศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.* กรุงเทพฯ สุวีริยาสาส์น.

สุวภา บุญอุไร. (2565). *การพัฒนาเกณฑ์การประเมินความเหลื่อมล้ำในการศึกษาของเด็กปฐมวัยแบบออนไลน์.* (ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2558*). แผนการศึกษาชาติ (พ.ศ. 2545 - 2559): ฉบับสรุป.* กรุงเทพ ฯ: พริกหวานกราฟฟิก.

เสาวภากุล จันทร์ทิพย์. (2556). *ผลการจัดกิจกรรมศิลปะการปั้นดินน้ำมันแบบธรรมชาติเน้นการใช้คำถามที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมกลุ่มของเด็กปฐมวัย.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.